Foreningen Danmarks Vilde Natur
Lokalafdeling Nordsjælland
www.danmarksvildenatur.dk
email: nordsjl@danmarksvildenatur.dk

26. april 2026

Danmarks Vilde Natur (DVN), Nordsjælland, høringssvar vedr. lokalplanforslag 532.02 og Kommuneplantillæg nr. 5 med tilhørende miljørapport

Danmarks Vilde Natur har følgende bemærkninger til Lokalplan og tilhørende Miljørapport:

1.Overordnede bemærkninger

Det fremgår, at "Lokalplanen er udarbejdet med henblik på at skabe de planmæssige rammer for afholdelse af årligt tilbagevendende kulturelle og sociale arrangementer i Tisvildeleje, men lokalplanens primære formål er at understøtte og fastholde den daglige anvendelse, der foregår hele året. Områdets hovedanvendelse er fortsat at fungere som parkeringsplads for strandgæster og andre besøgende.... ".

DVN noterer, at "Lokalplanen giver bonusvirkning til afholdelse af følgende arrangementer: En årlig balletforestilling (Verdensballetten), en årlig yogafestival, et årligt Sankt Hans-arrangement, et årligt fiske- og madkulturelt arrangement (Tisvilde går i fisk) og en årlig lokal fællesspisning (Tisvilde spiser sammen) samt mindre arrangementer uden for højsæsonen. Bonusvirkning betyder, at lokalplanens bestemmelser træder i stedet for landzonetilladelser efter planlovens § 35."

Videre noterer DVN, "Lokalplanen giver ikke bonusvirkning til afholdelse af en musikfestival".

DVN noterer at i henhold til gældende regler jf. Habitatdirektivet, skal der for hver tilladelse til aktivitet udføres en konkret vurdering. Ved eventuelle fremtidige ansøgninger skal der derfor forelægges fornyet miljørapportering for den konkrete aktivitet, og DVN finder, at de nærværende undersøgelser, som lægges til grund for Miljørapporten ikke er fyldestgørende såfremt de skulle omfatte tilladelse til Musik i Lejet eller lignede arrangementer i fremtiden.

2.NATURA 2000 området Tisvilde Hegn og Melby Overdrev.

Lokalplanområdet er en del af Nationalpark Kongernes Nordsjælland samt NATURA 2000 området Tisvilde Hegn og Melby Overdrev. Dette NATURA 2000 område er det sted i Danmark, hvor der med godt 200 arter er fundet flest truede arter, og endelig er det blandt de fem mest artsrige områder i Danmark. Biodiversitetsrådet har peget på at dette område kvalificerer til at blive udpeget til strengt beskyttet natur.

DVN lægger vægt på at gældende regler fsa. Natura 2000 områder samt beskyttelse af bilag I arter jf. Fugledirektivet og bilag II samt IV arter jf. Habitatdirektivet efterleves.

3.Slitage på sårbare naturtyper, jf. Habitatdirektivets NATURA 2000 bestemmelser.

Forklit, hvid-, havtorn- , grå – samt grøn klit er blandt de naturtyper, der er udpegningsgrundlag for NATURA2000 området Tisvilde Hegn og Melby Overdrev.

Seneste obligatoriske rapport til EU med overvågning af NATURA 2000 områder er fra 2025. I denne NOVANA rapport oplyser Aarhus Universitet, at det vurderes, at i den kontinentale region (som Nordsjælland er del af) er bevaringsstatus for forklit og hvid klit moderat ugunstig mens den for havtorn- og grå/grøn klit er stærkt ugunstig.

Der er derfor behov for tiltag der minimerer påvirkning af disse klittyper. Sådanne krav stilledes på Møn i forbindelse med musikfestival, og håndhæves flere steder bl.a. i Vadehavet, der ligesom Tisvilde Hegn er Nationalpark..

DVN finder derfor, at når der gives tilladelse til arrangementer skal arrangøren forpligtes til ved skiltning eller på anden vis at gøre publikum opmærksom på, at man skal undgå at færdes og opholde sig på arealer med klitter (forklitter, hvide-, havtorn-, grå- og grønne klitter), der er beliggende mellem P-pladsen og havet samt ud mod havet nordøst samt sydvest herfor. Udover at disse naturtyper er sårbare overfor slitage er flere af dem her ved Tisvilde Hegn levested for bilag IV arten markfirben.

DVN finder ligeledes, at der alene skal kunne tillades aktiviteter, der foregår på selve grus- eller asfalt parkeringspladsen .

4.Fuglearter på bilag I i Fugledirektivet

En række arter omfattet af Bilag I i Fugledirektiver findes i Tisvilde Hegn og Melby Overdrev. Disse arter er strengt beskyttede, uanset om de befinder sig i et Fugledirektiv område eller ikke.

DVN noterer i den forbindelse specielt den meget trængte sortspætte, hvoraf der i 2025 kun var et par der havde ynglesucces, samt tillige de mere sårbare arter af rovfugle. Sortspætter er i yngleområde og tilknyttede fourageringsområder fra februar til og med juli. For de sårbare rovfugle gælder det, at de er ved og tæt omkring deres ynglested alle årets måneder bortset fra midt september til midt november. De er sårbare overfor forstyrrelser med risiko for fravalg af yngleområde til følge.

DVN finder at forstyrrelser skal holdes på et minimum året rundt, og Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal derfor sikres overholdt uden for selve lokalplanområdet.

5.Berørte bilag II, og IV arter jf. Habitatdirektivet

5.1 Marsvin

Marsvin er på bilag IV i Habitatdirektivet. Derudover er marsvin udpegningsgrundlag for NATURA 2000 området Gilleleje Flak og Tragten nr. 195 samt Habitatområde nr. 171 beliggende ud for Nordkysten fra Rågeleje til øst for Gilleleje. Marsvin yngler i dette område, men ses tillige ofte langs kysten mod vest herunder ud for Tisvildeleje, idet der her findes rester af fordums tids rige forekomster af stenrev langs Nordkysten.

Status for marsvin herunder bestanden i de indre danske farvande overvåges under NOVANA-programmet. Bestanden i de indre farvande har gennem flere år ligget på 42.000. Ved tælling i 2020 og fornyet tælling i 2022 konstateredes imidlertid, at bestanden nu er på kun 14.000

Marsvin føder deres unger fra april til oktober, med højdepunkt i juni-juli. Marsvineunger er fuldstændigt afhængige af deres mor i de første 10-11 levemåneder, hvor de dier og langsomt skal lære at klare sig selv. Marsvin er i hele denne periode følsomme over for forstyrrelser, bl.a. har forskning påvist at lyde får marsvinet til at stoppe fødesøgning.

Marsvin har høj energiomsætning og jager døgnet rundt, hvor de fanger op mod 500 småfisk pr. time. De er som nævnt meget følsomme overfor støj. Forskerne har konkluderet at selv mindre forstyrrelse, som reducerer indtag af føde med 10%, kan medføre manglende ynglesucces. Da Marsvin er bilag IV art som er gået stærkt tilbage de seneste år foreskriver EU reglerne at der ikke kan tillades aktiviteter der kan have negativ indflydelse på bestanden.

Det er påvist, at selv lave støj niveauer påvirker marsvin mere end 70 km borte. Der er derfor risiko for, at marsvin forstyrres og forlader vigtige fødesøgningsområder.

Danmark er forpligtet til at sikre at marsvin, uanset om de er i et NATURA2000 område eller udenfor, ikke påvirkes negativt.

Lokale beboere har tilkendegivet at de dagligt i sommermånederne ser marsvin langs kysten ved Tisvildeleje. De samme beboere har tilkendegivet, at når musik fra festivalplads (MIL) startede, forsvandt marsvinene og var ikke at se i uger efter. Dette var også tilfældet i 2024, mens der i 2025 var observationer af marsvin hen over hele sommeren.

Da der i 2017 blev udstedt "Tilladelse til renovering af Tisvildeleje læmole og anløbsbro, Kystdirektoratet J. nr. 16/06334-7 af 24-03-2017", var denne da også betinget af at anlægsarbejdet ikke måtte foregå 1.april til 1.oktober af hensyn til forekomst at bilag IV arten marsvin. Udenfor dette tidsrum betingedes endvidere særlige procedurer mhp at undgå forstyrrelser af marsvin.

Gribskov Kommunes landzonetilladelse til friluftsteater ved Søborg Sø, som årligt tilbagevendende event, Holtvej 40, 3230 Græsted, matr.nr. 11A Græsted By, Græsted, Sag: 01.03.03-G01-10-24, af 3. april 2024, er betinget af at Miljøstyrelsens anbefalede grænseværdier overholdes.

DVN finder på den baggrund at Miljøstyrelsens anbefaling vedr. grænseværdier for støj skal følges fsa støjniveauer i områder, der ligger udenfor lokalplanområdet.

5.2 Sæler

Spættet sæl er på Habitatdirektivets bilag II og er udpegningsgrundlag for Hesselø som sammen med omliggende stenrev udgør NATURA 2000 område nr. 128 og Habitatområde H 112. Området er beliggende godt 20 km ud for kysten.

En af de største danske ynglekolonier på 1200 til 1400 spættet sæl findes her, og sælerne fælder også her. For spættet sæl er yngleperiode 1. maj til 15. juli. Ungen dier hos moderen i op til fem uger. I den periode jager hunnen en stor del af tiden for at kunne producere en meget fedtholdig mælk, som sikrer at ungen i gennemsnit vokser med op til et kilo pr døgn. Ynglesucces er meget påvirkelig af støj. Forstyrrelser i ynglesæsonen kan betyde fravalg af yngleplader, forringet ynglesucces, at ungerne mister kontakt med moderen eller at ungerne dør den første vinter, hvis ikke de har fået nok næring under dieperioden.

Endvidere kan forstyrrelser i fældeperiode 15. juli til 30. september, hvor sælerne er afhængige af at kunne ligge på land for at skifte pels, betyde øget energiforbrug og dermed lavere overlevelse på længere sigt.

Danmark bærer særlig forpligtelse til at sikre spættet sæl som en del af EU's biodiversitet herunder ynglekolonien i NATURA2000 området ved Hesselø.

Det bemærkes, at lokale beboere i forbindelse med Musikfestival 2024 i dagene umiddelbart efter fandt døde sælunger, der var skyllet ind på stranden flere steder øst for festivalpladsen. Døde unger blev også fundet i dage og op til to uger efter. De døde unger der skyllede op senere var i mere og mere forrådnet tilstand.

I 2025 blev der i samme tidsrum ikke fundet ilanddrevne døde sælunger.

DVN finder, at det, hvis lignende støjende arrangementer skulle afholdes, vil det være nødvendigt at sikre, at der ikke med støj påføres evt. forstyrrelser af ynglesucces.

5.3 Påvirkning af bilag IV arter af flagermus

Alle de 17 flagermusarter som forekommer i Danmark er fredede. Nogle af dem er sårbare og andre direkte truede.

I Tisvilde Hegn findes skimmel-, syd-, dværg-, brun-, trold-, vand- og langøret flagermus, der alle er bilag IV arter. For disse arter gælder, at kun ynglekolonier af vandflagermus og brunflagermus er i træer, mens sydflagermus og skimmelflagermus altid er i huse. De resterende arter, der findes i Tisvilde Hegn kan have ynglekoloni i huse såvel som træer. .

Flagermus bruger ekkolokalisering til at fange deres bytte, og deres meget fine og raffinerede høresans formodes at være i risiko for skade fra lyde ved selv lavt decibel niveau. Deres overlevelse er endvidere i risiko når de udsættes for lyd som griber ind i deres evne til at fange fødeemner. Forskning viser at i områder med støj findes der mindre flagermusaktivitet.

I den senest udkomne opdaterede håndbog fra Aarhus Universitet vedr bilag IV arter af flagermus fremgår:

"Fra midt på foråret eller først på sommeren samles de yngledygtige flagermushunner i såkaldte ynglekolonier på særligt gunstige dagopholdssteder. En ynglekoloni er en gruppe af ynglende hunner. Der kan være fra ganske få op til flere hundrede hunner i en sådan koloni. I ynglekolonien fødes ungerne fra omkring midten af juni og lidt ind i juli – afhængigt af arten, vejret mm. (Møller m.fl. 2013).

Ungerne er nøgne ved fødslen, men pelsen er fuldt udviklet når ungerne ca. 4-5 uger senere er udvoksede og flyvedygtige. Flagermus er pattedyr, og under opvæksten ernæres ungerne udelukkende af den mælk, de får ved at die moderen.

Yngletiden er en hektisk tid for hunnerne med unger. Om aftenen efterlades ungerne, og mødrene flyver ud på den natlige jagt efter insekter. Det er meget energikrævende at flyve, fange insekter, producere mælk og give ungerne die.

Flagermus orienterer sig ved hjælp af ultralyde, som vi kun kan høre med flagermusdetektor, men nogle af deres sociale lyde har lavere frekvenser, som kan høres uden lytteudstyr. Hunnerne vender ofte tilbage til kolonien flere gange i løbet af natten, og i den forbindelse er der endnu mere lydaktivitet af både hjemkomne hunner og unger."

"Kolonierne er oftest placeret relativt nær ved fourageringsområderne (men med store artsforskelle), for det er dyrt i energi at flyve ud og jage insekter."

Beboere i huse ud mod P Pladsen samt ind gennem byen langs skovkanten til Tisvilde Hegn deltog i 2024 i en mini citizen science overvågning af, hvorledes flagermus opførte sig omkring deres huse i dagene før, under og efter Musikfestivalen. Der kom i den forbindelse ret enslydende tilbagemeldinger for forløb. Før festival start den 18. juli 2024 sås flagermus flyvende hver aften. Fra den 18. til den 24. juli var der ingen flagermus at se, og de kom ikke tilbage selvom festivalen var sluttet. Ved observation i samme tidsperiode i 2025 sås flagermus flyve uændret om aftenen gennem hele perioden.

Der blev i 2025 i observationsområdet med flagermusdetektorer hørt brun- , syd -, vand- , langøret- og dværgflagermus.

Observationerne underbygges af forskningsresultater fra andet steds om, at flagermus holder op med at søge efter insekter, når de forstyrres af støj. Støjen fra festivalen ser således ud til at føre til at sommerynglesteder forlades i yngletiden hvilket er fatalt for ungerne.

DVN noterer, at det hvis lignende støjende arrangementer skulle afholdes vil det være nødvendigt at sikre at der ikke med evt. støj påføres forstyrrelser af ynglesucces.

5.4 Markfirben

Markfirbenet er en særligt sårbar art, og derfor findes "Forvaltningsplan for Markfirben, Beskyttelse og forvaltning af Markfirben (Lacerta agilis) og dets levesteder i Danmark Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015" samt "Arter 2015 NOVANA, Videnskabelig Rapport fra DCE, Aarhus Universitet, Center for Miljø og Energi nr. 209, 2016" med fokus på netop denne art. I NOVANA overvågningsrapporten fra 2025 er bevaringsstatus for markfirben bl.a. i Nordsjælland angivet som moderat ugunstig.

Det enkelte markfirben er meget knyttet til et område typisk på 100-200 m2. Yngletiden strækker sig fra parring i maj med æg der klækker frem til medio september fulgt af opvækst af unger. De voksne firben går i dvale i september, mens de nye unger i solrige efterår kan være aktive til langt ind i oktober.

NIRAS foretog i maj, juli og august 2024 på vegne af Gribskov Kommune undersøgelse af markfirbenet i området ved P-plads og resultatet heraf findes i rapport fra 30.august 2024. Heraf fremgår det at der findes en sårbar bestand i klitområdet mellem P-plads og Tisvildeleje by samt en mere robust bestand i klitområdet der støder op til P-plads mod sydvest. Bestanden mod nordøst er afhængig af et rigt insektliv som forekommer bl.a . på Stejlepladsen og et lille område overfor ved Bådehuset.

DVN finder det vigtigt, at arrangementer ikke fører til øget færdsel og ophold på klitter der ligger mellem P-plads og havet samt sydvest herfor og nordøst herfor mellem P-plads og Tisvildeleje. Ligeledes finder DN at kun grus- og asfalt P-plads skal kunne anvendes til de planlagte aktiviteter.

6.Resumé over bemærkninger

Danmarks Vilde Natur, Nordsjællandsafdeling, finder at:

- *Aktiviteter alene kan tillades på grus- eller asfalt parkeringspladsen.*
- *Arrangørerne gøres ansvarlige for at publikum ikke færdes på eller tager ophold på de forklitter, hvide- , havtorn- , grå- og grønne klitter, der befinder sig mellem P-pladsen og havet, samt mellem P-plads og Tisvildeleje og arealet sydvest for P-plads.*
- *Aktiviteter foregår helt eller delvis i yngletid for ovennævnte arter, derfor skal støj uden for selve lokalplanområdet begrænses til niveauer som anbefalet af Miljøstyrelsen.*

- *De omhandlede arrangementer bør være kortvarige og opsætning og nedtagning foretages umiddelbart før og efter så der forekommer mindst mulig forstyrrelse af naturen.*
- *Hver aktivitet kræver tilladelse jf. Habitatdirektivets regler uanset om den er tilbagevendende eller ej.*
- *Den omhandlede miljørapport findes mangelfuld, såfremt den skulle have omfattet tilladelse til en Musikfestival, og vi finder at fornyet og uddybet konsekvensvurdering er nødvendig, såfremt kommunen fremover ville foreslå godkendelse af en sådan eller en lignede aktivitet.*

På bestyrelsens vegne

Jens Lykkebo & Birgith Sloth
Danmarks Vilde Natur,
Nordsjællandsafdelingen